

Riksintressen inom Malå sameby

Områdesbeskrivningar av varje område av riksintresse inom Malå sameby. Områdena finns utritade i karta i Rennäringens tittskåp Ren2000. Dessa områdesbeskrivningar kan också läsas direkt i kartan genom att man använder "pilverktyget" i tittskåpet. För mer information, se dokumentet Riksintressen i samebyarna (allmän beskrivning). Den finns som pdf under www.ren2000.se, fliken Samebyar.

Områdesbeskrivningar för Malå sameby

Redovisningen av kärnområden (k) och strategiska platser (s) sker med hjälp av raster på karta. Områden och platser har numrerats från väster till öster. Nedan beskrivs och motiveras respektive område.

1, Längs Gargån norr om Aha. (k)

Naturligt samlingsställe under höst, senhöst och förvinter. Svår passage över sjöar.

2. Området mellan Aha och Gargnäs. Öster om Vindelälven från Gargnäs till Vormsele. Rågoholmen samt området mellan Släpträsket och Hornträsket. (k, s)

Betesområde under hela året med tillgång till olika betestyper. Kalvningsområde under våren i södra och östra delen. Området runt Brännäs består till största delen av myrland. Det hedland som finns är viktig som ett naturligt samlingsställe för indrivningen mot arbetshagen vid Brännäs. Hedlandet runt Näreträsket används som indrivningsområde till arbetshagen i Näreträsket. Vid Storrågoberget finns den enda plats som ger skydd mot sommarvärme och insekter. Rastbete och anläggning vid Vormträsk. Vid Gverdis finns en svår passage över bäcken. Öster om Krutträsket finns ytterligare en svår passage. Det finns också en svår passage vid Vormträskesund och en vid Vindelgransele. Svår passage på grund av svår terräng och vattendrag vid Näset. Svår passage vid Matjokkbäcken på grund av svår terräng. Bron är enda överfarten över bäcken.

3. Fårträsk. MalåbergLangentjärn. (k)

Betesområde under höst, förvinter. och sommar. Tillgång till lavmarker och hänglav.

4. Väster om Viggare. (k)

Kalvningsområde under försommar och kalvmärkningsområde under sommaren. Gammal granskog som ger skydd. Tillgång till örter och sia.

5. Tjäktjare. (k)

Kalvningsområde under försommar och kalvmärkningsområde under sommaren. Gammal granskog som ger skydd och tillgång till örter och sia.

6. Området mellan Bockträsk och Adak. (k)

Bete och samlingsområde under vår, försommar, sommar, sensommar samt höst. Kalvningsland under våren och kalvmärkning under sommaren. Området består av främst gräsmyrar och några små granskogar. Söder om Tullbergsdammen är Skäppträskån en svår passage.

7. Storholmen. (k)

Bra bete under sommar och stor sarvansamling under sensommaren. Samlingshage inför sarvslakt. I området finns det enda helt cesiumfria betet inom Malå sameby.

8. Sydost om Malån. Från Roffäliden till Lövbergsliden. (s, k)

Naturligt samlingsställe och betesområde under sensommar, höst och förvinter. Indrivningsområde mot arbetshagarna i Kroktjärn. och Storbäcksheden. Rastbete vid Tallberg. De stängsel som uppförts vid Malån har bidragit till en ökad strövning av renar som befinner sig söder om stängslet i riktning mot Ytterbergsområdet. Detta innebär att området ökar i betydelse som ett naturligt samlingsställe under höst och förvinter. Svår passage över Malån vid Tallberg. Svår passage vid Stensund på grund av myrar och grustäkt. Ytterligare svåra passager över storbäcken och väg 370 vid Avasund och över vägen vid Lövberg Svår passage över Släppträskvägen.

9. Området norr om Malån och söder om Skäppträskån, från Frihetsberget till Näsberget. (k)

Bete under försommar, sommar, sensommar och höst och förvinter. Naturliga samlingsställen. Tillgång till olika betestyper, främst örter och sia på myrar och hyggen. Tillgång till gamla granskogar som ger skydd. Samling inför kalvmärkning på sommaren och sarvslakten på sensommaren. Flera anläggningar finns inom området. De ligger vid Storselet, Setsele, Avaås, Kalvtjärnen, Sunnanvik samt Malå flygplats. Samlingsområdet öster om Malå samhälle har genom avverkning blivit svårare att nyttja, men då det ingår i uppsamlingsområdet mot arbetshagen i Storselet har kvarvarande marker blivit livsviktiga för samebyns höstslakt. Ytterligare harvningar inom området kan äventyra en meningsfull renskötsel. Området är betydelsefullt vid brunsten då sarven självmant söker sig dit.

10. Området mellan Skäppträskån och Skellefteälven. Från V. Åliden till Sandforsdammen vidare från Rackerjaur till Mellanliden. Öster om väg 1013. (k)

Naturligt samlingsställe och betesområde under vår, försommar, sommar, sensommar, höst och förvinter. Viktigt lavbete. Kalvningsområde under våren. Samlingsområde till Kalvtjärnsanläggningen. På grund av en oroande hög avverkningstakt med åtföljande markberedningsåtgärder inom det för samebyn viktiga kalvningslandet, har samebyns kalvningsområde utvidgats västerut. Denna utvidgning av kalvningsområdet har med sannolika skäl initierats av yttre störningar då renhjorden i mitten av juli återvänder till sitt invanda område. Orsaken är förmodligen avsaknaden av gammal skog. Utvidgningen innebär att området söder om väg 1013 mot Skeppträskån österut mor Rakkejaur nyttjas av flera renar än tidigare, vilket innebär en stor påfrestning på markerna då området även nyttjas som sensommar- och höstland. Svår passage över väg 1013 på grund av terrängförhållanden, tjärnar och bebyggelse.

12. Aspliden. (k)

Naturligt samlingsställe och bete under sommar, höst och förvinter. Södra delen används under förvinter och höst. Området består av främst myrar och granskog.

13. Området mellan Kristineberg, Vormträsk, Ajaur och Stor- Raggsjön. (k, s)

Naturligt samlingsställe och bete under förvinter, höst och vinter. Rastbete vid Vormträsket. Tillgång på främst lav och svamp. Anläggningar vid Svanaberg och Pojmonen för skiljning. Arbetshage i Ajaur. Svår passage över Vormbäcken öster om Aspliden. Svår passage över vid Vormträskund. VÄG 365 vid vormträsk är en svår passage. Svår passage över bron vid Holmtjärndammen.

14. Mellan Stor- Kvammarn och Gissträsket. (k, s)

Betesområde och rastbete under vår och höst. Lavmark och hyggen med sia. Ökad användning under förvintern till följd av verksamheten vid Maurlidengruvan. Anläggning som används som beteshage under våren. Mellanån och väg 365 utgår svår passage på grund av dålig is. Norsjöåns utlopp i Norsjön samt Arnbergssundet är svåra passager vid flytt över sjön på våren.

15. Området kring Mensträsk samt mellan Vargforsdammen och Fromheden. (k, s)

Naturligt samlingsställe och bete under vår och förvinter. Samlingsområde till anläggning för skiljning i Bjurfors. Där sker bl.a. indelning och utskiljning till vinterbetesgrupper. Rastbete sydost om Mensträsket till Fromheden. Används under vårflyttningen. Området är påverkat av verksamheten i Maurlidengruvan. Området avgränsas av stängsel mot Maskaure sameby. Svår passage över Bjurbergforsen på grund av svaga isar.

16. Området mellan Lossmenträsket och Granträsket. (k, s)

Betesområde under vår och förvinter. Naturligt samlingsområde. Området består till största delen av myrland. Det hedland som finns är viktig som ett naturligt samlingsställe för

indrivningen mot arbetshagen vid Järvträsk. Rastbeten vid Lossmen och Avaberg används under vårflytten.

17. Mellan Bjurträsk och Braxträsk. (k, s)

Samlingsområde och bete under förvintern. Området används även som rastbete under renflyttningar främst under hösten. Tillgång till lavmarker vid flyttled. Samlingsställe mot arbetshage i Kedträsk. Området är också ett strategiskt område då det utgör ”stoppland” mot Maskaure sameby. Söder om byn Bjurträsket finns en svår passage över vägarna på grund av bebyggelse, Bjurbäcken och Lomviksgraven, (grävd kanal), tennisplan och elljusspår.

18. Holmträskliden. (k)

Rastbete under förvintern.

19. Nordväst om Bastuträsk. (k, s)

Samlingsområde och bete under förvintern. Lavmark på hed. Skiljningsanläggning i Långträsk. Två rastbeten vid Bastuträsk är nödvändiga betesområden vid passage av järnvägen. De används under såväl höst- som vårflyttning. Jonsträskhagen används vid överfart. Svår passage över vägen vid Räveln.

20. Längs bureälven från Kattislund till St. Blåbergsliden. (k, s)

Vinterbete och samlingsområde under höst och vår. Rastbete på Burheden vid Nedre och Övre burträsk inför och efter flytt över järnvägen. Rastbete vid Djupgrovbäcken. Vårhage som även används till skiljning. Tre svåra passager, en över Lundsträsket och Järnvägen, en över Bureälven samt en över Tvärån.

21. Norr om Fäbodträsket. Mellan Risån och Sikån. (k, s)

Rastbete under höst- och vårflytten. Vårhage som även används vid höstskiljning. Arbetshagen vid Risån är nödvändigt vid passage över järnväg. Svår passage över väg, järnväg och Risån.

22. Kalvträsk. (k)

Samlingsområde och bete under förvintern och våren. Rastbete som används främst under höstflyttningen men ibland även under våren. Lavmarker och hyggen med sia.

23. Norr om Lubboträsk och Stor- Örträsket. (k, s)

Bete under vinter och vår. Tre svåra passager över vägen och järnvägen. Arbetshage som används under våren. Samlingsområde inför och efter passage över järnvägen.

24. Yttre- Åträsket och Risheden. (k)

Vinterbete. Lavmark och myrar. Naturligt samlingsställe på Risheden.

25. Längs Sikån från Villvattnet till Bygdeträsket. (k, s)

Vinterbete. Naturligt samlingsställe. Rastbete på Ön. Vår- och skiljningshage i Villvattsheden. Vägen i Avaborg är en svår passage.

26. Nordväst om Burträsk. (k, s)

Vinterbete. Naturligt samlingsställe. Kuperad lavmark. Mobil vårhage söder om sjön Ljusvattnet. Många svåra passager över vattendrag, bebyggelse och odlingsmark samt Bureälven.

27. Öster om Göksjön. (k, s)

Vinterbete och naturligt samlingsställe. Vårhage vid Vitsidan.

28. Öster om Burträsket. (k, s)

Vinterbete och naturligt samlingsställe under våren. Kuperad lavmark. Två svåra passager över vägen vid Ljusrotet samt över Bureälven på grund av svaga isar.

29. Korsjön och Klankliden. (k)

Vinterbete på kuperad lavmark.

30. Röjmyrberget. (k)

Vinterbete. Naturligt samlingsområde inför vårflytten.

31. Nordöst om Flarken. (k)

Vinterbete. Samlingsområde inför vårflytten.

32. Väster om Vebomark. (k)

Vinterbete i kuperad lavmark. Samlingsområde inför vårflytten. Arbetshage vid Hörnäs som används under våren och ibland som lastningshage.

33. Falmarksheden väster om Bureå. (k)

Vinterbete på lavhed. Naturligt samlingsställe. Renarna stannar kvar i området utan särskilda åtgärder.

34. Norr om Ånäset. (k, s)

Vinterbete i kuperad lavmark. Naturligt samlingsställe. Svår passage över E4 vid Ånäset.

Flyttleder (s)

De flyttleder som redovisas är huvudflyttleder och används kontinuerligt. De är därför av riksintresse för rennäringsen i Malå sameby.